

Editor'e Mektup

Arteriyovenöz Fistül Operasyonlarında Venöz Transpozisyon Operasyonları

Sayın Editör,

Derginizin 2000 yılı 3. sayısında Sayın Çekirdekçi ve arkadaşları tarafından yazılan "Polytetraflouroethylene (PTFE) Greftlerle Hemodializ Amaçlı Arterio-Venöz, Fistül Uygulamaları" başlıklı yazıyı ilgi ile okuduk(1). Damar cerrahisi uygulamalarının önemli bir bölümünü oluşturan hemodializ amaçlı vasküler girişimlere ait yol gösterici yayınların ülkemiz dergilerinde de yer alması karşılıklı bilgi alışverişi ve eğitim açısından önemlidir.

Günümüzde hemodializ amaçlı arteriyovenöz fistül (AVF) operasyonu için kalp damar cerrahisi kliniklerine başvuran olguların önemli bir kısmını daha önce hospitalize edilmiş yaşlı, morbid, komplike olgular oluşturmaktadır. Bu olguların çoğunluğunda daha önceki tedavi girişimlerinde ya da operasyonlarda kullanılmış olması nedeniyle uygun venöz yapılar, yazarların da belirttiği gibi bulunamayabilmektedir. Bu gibi durumlarda sentetik greftler aracılığı ile AVF oluşturulması cerraha ve hastalara kolaylık sağlamaktadır.

Yapılan karşılaştırmalı çalışmalarda AVF operasyonlarında otojen dokular ile elde edilen açık kalım sürelerinin sentetik greftler ile elde edilenlere oranla daha uzun olduğu saptanmıştır(2). Tromboz ve infeksiyon gibi komplikasyonlara, sentetik greftlerle AVF oluşturulan olgularda daha sık rastlanılmaktadır(2). Otojen dokulara oranla oldukça fazla olan maliyet durumu, bu komplikasyonlarında eklenmesi ile daha da artmaktadır.

Komplike olgularda kol fasyası altında korunan bazilik venin transpozisyonu ile AVF açılması ilk olarak 1976 yılında Dagher tarafından tarif edilmiştir(3). Aradan geçen dönemde giderek popülerize olan bu yönetime önkolda sefalik-bazilik ven transpozisyon yöntemleri de eklenmiştir(4,5). Konvansiyonel yaklaşımlar ile AVF oluşturmaya uygun venöz yapıları bulun-

mayan olgularda bu yaklaşımlar ile otolog doku kullanım imkanı artırılabilirler.

Sayın Çekirdekçi ve arkadaşları makalesinde 20 olguda, üst ekstremitede venöz out-flow anastomozu olarak bazilik ya da sefalik veni kullanarak PTFE greft ile loop ya da straight AVF oluşturdıklarını bildirmektedirler. Arteriyovenöz fistül akımını taşıyacak çapta yüzeyel yapılar bulunduğu takdirde bu damarların direkt olarak ya da transpoze edilerek fistül materyali olarak kullanılmasının uygun olacağı kanısındayız.

Kliniğimizde venöz transpozisyon işlemleri konvansiyonel AVF operasyonlarına alternatif olarak kullanılmakta, komplike olgularda sentetik greft ile AVF oluşturulması son seçenek olarak kabul edilmektedir. Venöz transpozisyon uyguladığımız (konvansiyonel AVF şansı olmayan) 15 olgumuzda 6 aylık açık kalım oranı %88'dir. Operasyon maliyetleri ve tromboz nedeniyle re-operasyon sayıları bu olgularda sentetik greft kullanılan olgulara göre belirgin şekilde azdır(6).

Uygun nativ dokusu bulunmayan olgularda sentetik greftler ile oluşturulacak AVF'lerin hasta ve cerraha büyük bir rahatlama sağladığı yadsınmaz. Ancak olgularda transpoze edilerek ya da direkt olarak kullanılabilecek venöz yapıların bulunması durumunda bu dokulara öncelik verilmesinin hasta, cerrah ve ülke ekonomisine faydalı olacağı kanısındayız.

Saygılarımızla

Prof. Dr. Enver Duran

Op. Dr. Mustafa Çıkırıkçioğlu

Trakya Üniv. Tıp Fak.

Kalp Damar Cerrahisi ABD

22030 Edirne

Tel: 0284 235 0665

Fax: 0284 235 0665

e-mail: enverduran@superonline.com

KAYNAKLAR

1. Çekirdekçi A, Rahman A, Burma O, Cihangiroğlu M. Polytetraflouroethylene (PTFE) Greftlerle Hemodializ Amaçlı Arterio-Venöz Fistül Uygulamaları. Damar Cerrahisi Dergisi 2000, 9: 24-7.
2. Coburn MC, Carney WI. Comparison of basilic vein and polytetraflouroethylene for brachial arteriovenous fistula. J Vasc Surg 1994, 20: 896-904.
3. Dagher F, Gelber R, Ramos E, Sadler J. The use of basilic vein and brachial artery as an A-V fistula for long term hemodialysis. J Surg Res 1976; 20: 373-6.
4. Silva MB, Simonian GT, Hobson RW. Increasing use of autogenous fistulas: Selection of dialysis sites by duplex scanning and transposition of forearm veins. Sem Vasc Surg 2000; 13: 44-8.
5. Silva MB, Hobson RW, Pappas PJ, et al. Vein transposition in the forearm for aurogenous hemodialysis access. J Vasc Surg 1997; 26: 981-8.
6. Duran E, Çıkırıkçioğlu M, Canbaz S, Sunar H, Kiyak M, Süt N. Arteriyovenöz Fistül Operasyonlarında Otojen Ven Kullanımını Arttıran İki Teknik: Bazilik Ven Yüzeyelleştirilmesi - Sefalik Ven Transpozisyonu. 1. Dicle Ulusal Göğüs Kalp Damar Cerrahisi Günleri, 19-23/ Ekim/ 2001, Diyarbakır.